

Brussel, 14.9.2016
COM(2016) 615 final

**MEDEDELING VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT, DE
EUROPESE RAAD EN DE RAAD**

Betere regelgeving: betere resultaten voor een sterkere Unie

Inleiding

Betere regelgeving is belangrijk. Wetgeving is geen doel op zich, maar een middel om Europese burgers tastbare voordelen te bieden en de gemeenschappelijke problemen waarmee Europa wordt geconfronteerd, aan te pakken. Doelgerichte, op feiten gebaseerde en eenvoudig geformuleerde regelgeving heeft meer kans om correct te worden uitgevoerd en de doelstellingen ervan zullen eerder worden verwezenlijkt. Dat geldt zowel voor economische als voor maatschappelijke en milieudoelstellingen. Moderne, evenredige regels die zijn afgestemd op hun doel zijn van wezenlijk belang voor de rechtsstaat en het hooghouden van onze gemeenschappelijke waarden, maar ook voor de efficiëntie van overheden en bedrijven.

De Europese Unie is vaak – niet zelden terecht – verweten dat zij overdreven veel, en slecht geschreven regelgeving produceert en burgers en bedrijven lastigvalt met te veel pietluttige regeltjes. Vaak genoeg is gewezen op (al dan niet reële) gevallen van ongewenste regelgeving, of op regels die al te zeer lijken in te grijpen in bepaalde aspecten van het dagelijkse economische of sociale leven. Tegelijkertijd verwachten burgers dat Europa zich meer concentreert op effectieve oplossingen voor de grote uitdagingen: werkgelegenheid en groei, investeringen, veiligheid, migratie en de digitale revolutie, om er een paar te noemen.

Toen de Commissie-Juncker aantrad, heeft zij vanaf het begin duidelijk gemaakt dat we zouden breken met het verleden en dat de werkwijze van de Commissie en de beleidsbepaling zouden veranderen. De beginselen van betere regelgeving zouden het proces van beleidsvorming gaan bepalen, met als doel betere resultaten voor burgers, bedrijven en overheden. Wij beloofden grote zaken groot aan te pakken en kleine zaken op bescheiden schaal, door ons te concentreren op zaken die er voor de burgers echt toe doen en waarvoor Europese maatregelen het meest noodzakelijk zijn. Waar nationale maatregelen geschikter zijn, zouden de lidstaten moeten optreden.

We verbonden ons ertoe nauw samen te werken met het Europees Parlement en de Raad en samen met de lidstaten de agenda te bepalen en gezamenlijke politieke prioriteiten te stellen, zodat de Europese instellingen als partners een betere en meer gefocuste Unie kunnen opbouwen. Door ons te concentreren op maatregelen die echt noodzakelijk zijn en ons niet bezig te houden met zaken die slechts marginale voordelen opleveren of die beter op nationaal, regionaal of lokaal niveau in de lidstaten kunnen worden geregeld, komen ruimte en middelen beschikbaar die de instellingen collectief sneller kunnen inzetten, zoals bijvoorbeeld tijdens de migratiecrisis.

Nu er voor de Commissie twee jaar opzit, is zij op weg om de belofte van betere regelgeving waar te maken. Vanaf het begin hebben wij onze werkzaamheden verricht volgens een aantal doelgerichte politieke beleidslijnen¹, die ons optreden op de middellange termijn moeten sturen wat de belangrijkste uitdagingen voor de EU betreft: banen, groei en investeringen, migratie, veiligheid, de digitale eengemaakte markt, energie, en uitdieping van de interne markt. Jaarlijks worden met betrekking tot deze strategieën concrete maatregelen opgenomen in gefocuste en gestroomlijnde werkprogramma's voor het komende jaar. In het werkprogramma voor 2014 stonden honderd initiatieven. Het werkprogramma voor 2015 bevatte 23 nieuwe prioritaire initiatieven en wetgevingspakketten. Ook in 2016 waren het er maar 23.

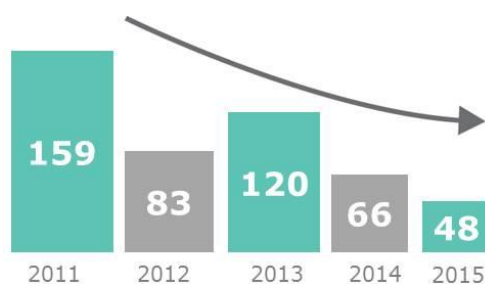
¹ Zie https://ec.europa.eu/priorities/index_nl

Grafiek 1. Betere regelgeving in cijfers voor 2015–2016

Tegelijkertijd is het aantal voorstellen van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad voor verordeningen en richtlijnen die volgens de gewone wetgevingsprocedure zouden moeten worden vastgesteld, gedaald van 159 in 2011 tot 48 in 2015. Het aantal richtlijnen en verordeningen dat het Parlement en de Raad sinds 2000 volgens de gewone wetgevingsprocedure hebben vastgesteld, varieert per jaar, met een piek van 141 in 2009. In 2015, het eerste jaar dat de Commissie-Juncker in functie was, was dat cijfer al gedaald tot 56.

Grafiek 2. Aantal wetgevingsvoorstellen in 2011–2015

De Commissie streeft er niet alleen naar om zich te concentreren op de zaken die voor de burgers noodzakelijk en nuttig zijn, maar ook om stagnatie te bestrijden. Zij heeft de afgelopen twee jaar 90 voorstellen ingetrokken die verouderd waren of in het Europese wetgevingsproces waren blijven steken, zodat de medewetgevers zich kunnen concentreren op prioritaire dossiers. Uit de EU-wetgeving zijn 32 verouderde wetten geschrapt en op 103 gebieden is een begin gemaakt met vereenvoudiging van de regelgeving.

Betere regelgeving vereist ook dat bij het opstellen ervan alle te verwachten gevolgen bekend zijn, dat gestreefd wordt naar een maximale positieve impact en dat onnodige lasten en bureaucratische rompslomp voor burgers, bedrijven en overheden worden vermeden. Het streven van de Commissie naar betere regelgeving betekent dus onder meer dat regelgeving op feiten moet zijn gebaseerd. Voor zij nieuwe wetgeving voorstelt, beoordeelt de Commissie zorgvuldig wat er met de opgedane ervaring is gedaan, bestudeert zij de mogelijke effecten en pleegt zij overleg. Zij gaat na of de Unie moet optreden of dat de lidstaten in een betere positie zijn om maatregelen te nemen.

Betere regelgeving is niet alleen de verantwoordelijkheid van de Europese Commissie. Betere regelgeving is een gezamenlijk streven van de Commissie, het Europees Parlement, de Raad en de lidstaten, waarbij alle betrokkenen hun eigen rol en verantwoordelijkheid hebben. Het is evenmin een streven dat alleen bij het voorbereiden en opstellen van nieuwe wetgeving van belang is. Betere regelgeving telt in alle fasen van de beleidscyclus, vanaf de onderhandelingen tussen het Parlement en de Raad tot aan de omzetting en implementatie door de lidstaten en de Commissie. We kunnen alleen slagen als we allemaal streven naar concentratie, effectiviteit, eenvoud en transparantie, en ervoor zorgen dat maatregelen op het juiste niveau worden genomen.

Grote zaken groot aanpakken

De Commissie heeft het afgelopen jaar vooruitgang geboekt met het verwezenlijken van de tien prioriteiten van voorzitter Juncker. We hebben ons met name gericht op belangrijke prioriteiten ten aanzien waarvan de EU veel meerwaarde kan bieden voor burgers en bedrijven. We hebben snel gereageerd op nieuwe problemen die om snelle, maar gedegen antwoorden vragen. In veel gevallen heeft de Commissie in recordtijd initiatieven kunnen opzetten en presenteren, met voor elke specifieke situatie een passende feitelijke analyse. Door ons aan de beginselen van betere regelgeving te houden, konden de voorstellen precies worden toegesneden op wat nodig was, en daardoor snel door de andere instellingen worden goedgekeurd. De maatregelen tegen belastingontwijking zijn daarvan een voorbeeld.

Enkele voorbeelden van een grote aanpak van grote zaken

- *Investeringsbevordering:* om het herstel te ondersteunen en investeringen voor groei te stimuleren, heeft de Commissie een investeringsplan voor Europa voorgesteld, dat in 2015 is goedgekeurd. In één jaar is met het fonds 116 miljard EUR voor nieuwe investeringen bijeengebracht in 26 lidstaten. Daarnaast heeft het fonds bijgedragen tot ruim 100 000 nieuwe banen. Er zijn 192 financieringsovereenkomsten goedgekeurd, waardoor 200 000 kleine bedrijven en start-ups betere toegang tot financiering hebben gekregen.
- *Respons op de vluchtelingen crisis:* de Commissie is snel met maatregelen gekomen om de onmiddellijke en langetermijnduitdagingen van de migratiecrisis aan te pakken. Er is actie ondernomen om de irreguliere migratiestromen te beheersen, mensenlevens te redden op zee, solidariteit te betonen met de lidstaten in de voorste linie door voorstellen voor herplaatsing en hervestiging van asielzoekers, en het toezicht op de buitengrenzen en op terugkeeroperaties te versterken. De lidstaten zijn vorig jaar akkoord gegaan met voorstellen van de Commissie voor de herplaatsing vanuit Italië en Griekenland van 160 000 mensen die internationale bescherming nodig hebben en voor de hervestiging van 22 000 ontheemden van buiten de EU. Tot nu toe zijn ruim 13 000 personen herplaatst of hervestigd. Vorig jaar heeft de EU voor 2015 en 2016 het ongekende bedrag van ruim tien miljard EUR uit de begroting vrijgemaakt om de vluchtelingen crisis aan te pakken en de landen waar de druk het grootst is, te helpen².
- *De grenzen versterken:* het voorstel van de Commissie van december 2015 voor een verordening tot oprichting van een Europese grens- en kustwacht is door de medewetgevers al in juli van dit jaar goedgekeurd. Het voorstel biedt een oplossing voor gebreken die tijdens de migratiecrisis aan het licht zijn gekomen: er komen preventieve kwetsbaarheidsbeoordelingen van de systemen voor grenstoezicht van de lidstaten, een systematische aanpak van actie op Unieniveau en vaste reserves van personeel en uitrusting³.
- *Innovatie stimuleren met een digitale eengemaakte markt:* de Commissie heeft voorstellen gedaan voor het wegnemen van de belangrijkste contractrechtelijke hindernissen voor de grensoverschrijdende levering van digitale inhoud en de onlineverkoop/verkoop op afstand van goederen⁴. Uit effectbeoordelingen is gebleken

² http://ec.europa.eu/echo/files/EU_Emergency_Support/Graphic_Provision_en.pdf

³ COM(2015) 671.

⁴ COM(2015) 634, COM(2015) 635; http://ec.europa.eu/justice/contract/digital-contract-rules/index_en.htm

dat door geharmoniseerde voorschriften voor digitale inhoud de kosten voor de verkopers zullen dalen en de expansie over de grens zullen stimuleren. De verwachting is dat ten minste 122 000 bedrijven zullen beginnen met de onlineverkoop naar andere EU-landen, waardoor 8 tot 13 miljoen nieuwe consumenten kunnen worden bereikt.

- *Een energie-unie tot stand brengen en klimaatverandering bestrijden:* de Commissie heeft in februari 2016 nieuwe maatregelen op het gebied van energiezekerheid voorgesteld om de onderlinge verbindingen in heel Europa te verbeteren en het risico van onderbreking van de voorziening te minimaliseren. Dankzij de solidariteit tussen de lidstaten worden huishoudens en essentiële sociale voorzieningen in crisissituaties beschermd. De Commissie heeft leiding gegeven aan de werkzaamheden die tot de klimaatovereenkomst van Parijs hebben geleid. Zij ziet toe op de verbintenissen van de Europese Unie inzake bindende jaarlijkse broeikasgasemissiereducties door de lidstaten van 2021 tot en met 2030⁵, inclusief de wijziging van de EU-regeling voor de handel in emissierechten ter bevordering van kosteneffectieve emissiereducties en koolstofarme investeringen. Door een grondige effectbeoordeling is mede vorm gegeven aan een voorstel dat gekenmerkt werd door evenredigheid en een eerlijke verdeling van de inspanningen over de lidstaten. Het voorzag ook in bescherming van het internationale concurrentievermogen van de industrie en meer en betere investeringen in koolstofarme technologieën.
- *Belastingontduiking en belastingontwijking bestrijden:* in november 2014 werd door gelekte informatie bekend dat fiscale rulings soms op onrechtmatige wijze worden toegepast. De Commissie heeft vervolgens in korte tijd een veelomvattende agenda voor eerlijkere, eenvoudigere en effectievere belastingheffing op ondernemingen in de EU opgesteld. Het Commissie presenteerde in januari 2015 een voorstel voor automatische uitwisseling van informatie over de fiscale rulings van de lidstaten, dat aan het einde van dat jaar werd goedgekeurd. In januari 2016 werden een voorstel over rapportering van belastinggerelateerde informatie door multinationale ondernemingen en de uitwisseling van die informatie tussen de lidstaten, en een voorstel over een richtlijn tegen belastingontwijking ingediend, waarover in maart en juni 2016 overeenstemming werd bereikt.

Betere regelgeving voor betere resultaten

Betere regelgeving leidt tot eenvoudigere regels, die doeltreffender resultaten kunnen opleveren. De Commissie heeft haar inspanningen om de **bestaande wetgeving te vereenvoudigen**, voortgezet. Sinds de start van het Refit-programma⁶ voor gezonde en resultaatgerichte regelgeving zijn er bijna tweehonderd initiatieven voor lastenvermindering en vereenvoudiging uitgevoerd.

Enkele voorbeelden zijn: vermindering van de financiële rapportageverplichtingen voor vijf miljoen microbedrijven (dit levert een geschatte jaarlijkse besparing van ca. 6,3 miljoen EUR op), verlaging met tot 95% van de registratiekosten voor kmo's op grond van de wetgeving inzake chemische stoffen (Reach), en nieuwe regels voor elektronische aanbestedingen, waardoor de aanbestedingskosten met wel 20% kunnen dalen.

⁵ COM(2016) 482.

⁶ http://ec.europa.eu/info/law-making-process/evaluating-and-improving-existing-laws/refit-making-eu-law-simpler-and-less_nl

Voorbeelden van Commissievoorstellen voor vermindering van regelgevingsdruk en formaliteiten

- De Commissie heeft op 6 april 2016 een herzien wetgevingsvoorstel inzake *slimme grenzen* ingediend, met onder meer een wijziging van de Schengengrenscodex om de technische bepalingen daarvan aan te passen aan het nieuwe elektronische inreis-uitreissysteem. Dankzij het herziene voorstel kunnen de kosten naar schatting dalen van 1,1 miljard EUR tot 480 miljoen EUR⁷.
- De Commissie heeft op 7 april 2016 een *btw-actieplan* gepresenteerd⁸, waarin zij drastische vereenvoudigingen aankondigt, waaronder een (in het najaar te presenteren) voorstel om het btw-stelsel voor grensoverschrijdende e-commerce te moderniseren. Dit zou kunnen leiden tot extra btw-inkomsten van 7 miljard EUR per jaar, terwijl de nalevingskosten voor het bedrijfsleven met ten minste 55% zouden dalen.
- Het voorstel voor bindende jaarlijkse broeikasgasemissiereducties voor de lidstaten in de periode 2021-2030 (de “*beschikking inzake de verdeling van de inspanningen*”) moet de administratieve kosten verbonden aan nalevingscontrole en verslaglegging terugdringen met zo’n 345 000 tot 460 000 EUR op jaarbasis. Later dit jaar komen daarbij nog vereenvoudigingen op het gebied van toezicht en verslaglegging voor de energie- en klimaatgerelateerde wetgeving.
- De Commissie heeft voorgesteld de *prospectusregels* grondig te herzien om de toegang van bedrijven tot financiering te verbeteren en de voor investeerders bestemde informatie te vereenvoudigen. Met name voor kleine en middelgrote ondernemingen moet het gemakkelijker worden om kapitaal aan te trekken bij de uitgifte van aandelen of schuldinstrumenten. Door de meer evenredige openbaarmakingsregels zouden besparingen van ca. 130 miljoen EUR per jaar kunnen worden gerealiseerd (op basis van de resultaten van de openbare raadpleging)⁹. Een EU-prospectus zal slechts vereist zijn bij effectenaanbiedingen van meer dan 500 000 EUR (dat was 100 000 EUR). Ook voor kleinere uitgevende instellingen die de Europese markten willen aanboren, zullen minder complexe prospectussen vereist zijn.
- In het kader van de tussentijdse evaluatie van het MFK zijn voorstellen aangenomen om de financiële regels van de EU te vereenvoudigen door herschikking van het Financieel Reglement en wijziging van vijftien rechtshandelingen inzake sectorale financiële regels. Deze voorstellen houden in dat een single rulebook met de financiële regels van de EU wordt ingevoerd, dat de huidige regelgeving met 25% vermindert door de regels voor de diverse financieringsinstrumenten van de EU waar mogelijk te combineren.
- Er wordt gewerkt aan een ambitieuze vereenvoudiging van het *gemeenschappelijk landbouwbeleid*. Er zijn al meer dan twintig vereenvoudigingsmaatregelen voltooid, die rechtstreeks voordeel bieden aan zowel de landbouwers als de nationale overheden. Verder zijn in het kader van Refit voorstellen gedaan op het gebied van vergroening. Ook komt er een actieplan met betrekking tot de regels voor de landbouwmarkten, die een 250-tal verordeningen van de Commissie moet terugbrengen tot circa 20

⁷ COM(2016) 196.

⁸ COM(2016) 148; <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016DC0148>

⁹ COM(2015) 583; http://ec.europa.eu/finance/securities/prospectus/index_en.htm

gedelegeerde handelingen en 20 uitvoeringshandelingen.

- Met een nieuwe *verordening inzake gegevensbescherming* is op dat terrein een gemeenschappelijk EU-rechtskader tot stand gekomen dat in de plaats komt van de 28 verschillende rechtskaders van de lidstaten. Dit vermindert de administratieve lasten en maakt het voor veel bedrijven gemakkelijker om nieuwe markten aan te boren. De nieuwe regels leveren voordelen op van naar schatting 2,3 miljard EUR per jaar¹⁰.

Door te luisteren naar degenen die de toekomstige regels moeten toepassen en ermee moeten werken, wordt betere regelgeving sterk bevorderd. Bij de voorbereiding van nieuwe initiatieven en de evaluatie van bestaand beleid gaat de Commissie daarom sinds mei 2015 heel anders te werk wat de **contacten** met alle belanghebbenden betreft. Er zijn nieuwe, actievere en transparantere methoden voor het raadplegen van alle betrokken partijen ingevoerd. Belanghebbenden en burgers kunnen nu online feedback geven op de eerste beleidsideeën¹¹ van de Commissie, zij kunnen deelnemen aan openbare raadplegingen via internet of opmerkingen maken over de voorstellen van de Commissie¹² en over de uitvoeringsbepalingen voor de wetgeving, voordat de Commissie deze onder de supervisie van de wetgever vaststelt¹².

Daarnaast heeft de Commissie haar transparantieportal en het transparantieregister uitgebreid om de deelname aan het besluitvormingsproces in de EU verder open te stellen en te vergemakkelijken¹³, en publiceert zij onderhandelingsteksten en andere documenten in verband met internationale handelsbesprekingen.

Verder heeft de Commissie het **Refit-platform** opgericht om belanghebbenden en de lidstaten bij haar Refit-werkzaamheden te betrekken. Het Refit-platform bestaat uit deskundigen op hoog niveau uit alle 28 lidstaten, van het Economisch en Sociaal Comité, het Comité van de Regio's, van het bedrijfsleven, de sociale partners en het maatschappelijk middenveld; zij worden benoemd door middel van een open en transparant proces. Via een speciale website¹⁴ kunnen belanghebbenden met zorgen en suggesties hun standpunten over de impact van EU-wetgeving aan het platform voorleggen en suggesties doen ter verbetering van de wetgeving. Het platform heeft zich al over meer dan 100 van de naar voren gebrachte standpunten gebogen, hetgeen tot dusver heeft geleid tot 17 adviezen met concrete suggesties over tal van kwesties¹⁵.

¹⁰ Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming), http://ec.europa.eu/justice/data-protection/document/factsheets_2016/data-protection-factsheet_01a_en.pdf

¹¹ http://ec.europa.eu/info/law/contribute-law-making_nl

¹² De Commissie verwelkomt feedback van de belanghebbenden gedurende acht weken vanaf het moment dat zij een voorstel uitbrengt, en geeft die feedback in het kader van het wetgevingsproces door aan het Europees Parlement en de Raad van ministers. Recentelijk is het succes daarvan gebleken toen de Commissie met een voorstel over vuurwapens kwam, waarop 27 680 reacties binnenkwamen, waarvan de overgrote meerderheid van individuele burgers afkomstig was. Deze reacties waren mede bepalend voor het politieke standpunt van de wetgever.

¹³ Zie http://ec.europa.eu/transparency/index_nl.htm

¹⁴ "Verminder de regeldruk! — Laat uw stem horen": http://ec.europa.eu/smart-regulation/refit/simplification/consultation/consultation_nl.htm#up

¹⁵ Zie voor de werkzaamheden en aanbevelingen van het platform: http://ec.europa.eu/smart-regulation/refit/refit-platform/index_nl.htm#members. Het platform heeft op 28 juni 2016 17 adviezen vastgesteld over zaken als chemische stoffen, communicatienetwerken, mededinging, milieu, financiële diensten, gezondheid en voedselveiligheid, interne markt, belastingen en statistieken.

De Commissie zal in haar werkprogramma voor 2107 meedelen welk gevolg zij hieraan wil geven.

Om de mogelijkheden waarover de Commissie beschikt om tot betere regelgeving te komen, uit te breiden, heeft zij haar bestaande instrumenten en praktijken verder verbeterd en ook nieuwe oplossingen ontwikkeld. Sinds 2003¹⁶ heeft de Commissie ter ondersteuning van haar voorstellen 975 **effectbeoordelingen** opgesteld. Sinds 2010 heeft zij 688 **evaluaties** verricht en 704 **openbare raadplegingen** gehouden. Het is van essentieel belang dat de effectbeoordelingen van de Commissie aan onafhankelijke kwaliteitscontrole worden onderworpen; hier wordt sinds eind 2007 binnen de Commissie voor gezorgd. Op 1 juli 2015 is de oude Effectbeoordelingsraad vervangen door de nieuwe Raad voor regelgevingstoetsing. Deze instantie telt drie externe leden¹⁷ en heeft een ruimer en krachtiger mandaat gekregen, op grond waarvan het ook bestaande wetgeving onder de loep kan nemen. Het effectbeoordelingssysteem van de Commissie is extern geëvalueerd; de kwaliteit ervan is door de OESO onderkend en nadrukkelijk geprezen¹⁸.

Grafiek 3. Activiteiten op het gebied van betere regelgeving sinds de aanvang daarvan bij de Commissie

Wat betere regelgeving betreft laat de Commissie het niet bij mooie woorden. Ze voegt de daad bij het woord. Doordat de Commissie nieuwe regelgeving anders opstelt, op transparantere wijze samenwerkt met belanghebbenden en stelselmatig rekening houdt met hun input, hebben haar voorstellen aanzienlijk gewonnen aan kwaliteit en focus. In veel gevallen hebben instrumenten voor betere regelgeving ertoe bijgedragen dat onnodige kosten werden beperkt of vermeden, dat door de belanghebbenden gesignaleerde problemen werden opgelost¹⁹ en dat er **evenrediger maatregelen kwamen, die samen voor geringere lasten zorgen**.

Voorbeelden van een evenrediger aanpak dankzij betere regelgeving

- De behandeling van *staatssteun* is sterker gedecentraliseerd: bijna 90 % van de staatssteunzaken wordt thans beheerd door de lidstaten, zonder voorafgaande goedkeuring van de Commissie.
- Er zijn nieuwe, eenvoudiger *regels voor maritieme veiligheid* ontwikkeld, dankzij de

¹⁶ In 2003 hebben het Europees Parlement, de Raad van de Europese Unie en de Europese Commissie een interinstitutioneel akkoord over beter wetgeven ondertekend, waarbij de drie instellingen toezegden om wetgevingsvoorstellen en ingrijpende wijzigingsvoorstellen te ondersteunen met effectbeoordelingen. Dit akkoord is in april 2016 vervangen door een nieuw akkoord (PB L 123 van 12 mei 2016, blz. 1). <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=OJ:L:2016:123:TOC>

¹⁷ De Raad voor regelgevingstoetsing bestaat uit zeven voltijdsleden, van wie er drie van buiten de Commissie zijn aangetrokken (één post is momenteel vacant, maar zou in het najaar van 2016 vervuld moeten zijn). http://ec.europa.eu/smart-regulation/impact/iab/members_en.htm

¹⁸ <http://www.oecd.org/regreform/oecd-regulatory-policy-outlook-2015-9789264238770-en.htm>

¹⁹ Zie de enquête in verband met het EU-kader inzake financiële diensten: http://ec.europa.eu/finance/consultations/2015/financial-regulatory-framework-review/index_en.htm

aanbevelingen die voortvloeiden uit de geschiktheidscontrole in het kader van Refit. Hierdoor kan de veiligheid van de ca. 400 miljoen passagiers die gemiddeld jaarlijks over de EU-wateren reizen op een doeltreffender en doelmatiger manier worden gewaarborgd²⁰.

- De Commissie heeft richtsnoeren gepresenteerd om consumenten, bedrijven en overheidsinstanties te ondersteunen zodat zij vol vertrouwen aan de deeleconomie kunnen deelnemen: het doel is een regelgevingsklimaat te stimuleren waarin nieuwe bedrijfsmodellen zich kunnen ontwikkelen en tegelijkertijd de consumenten worden beschermd en eerlijke belastings- en arbeidsvoorwaarden worden gewaarborgd²¹.
- Nieuwe, striktere en transparantere *typegoedkeuringsvoorschriften voor motorvoertuigen*, met inbegrip van verscherpte bepalingen inzake monitoring en toezicht, zijn gepresenteerd na de onthullingen over het gebruik van manipulatie-instrumenten waardoor de schadelijke uitstoot van personenauto's niet goed kon worden gecontroleerd²².

Verdere stappen

Betere regelgeving beoogt de Europese Unie beter en transparant te laten werken. Daarbij gaat het er vooral om maatregelen eenvoudiger te maken en alleen op te treden als dat in het belang van de burger is. Dit is een taak voor alle instellingen en voor de lidstaten. En het is in ieders belang. In 2016 is het **interinstitutioneel akkoord over beter wetgeven** tussen het Europees Parlement, de Raad en de Europese Commissie in werking getreden; voor de cultuur van betere regelgeving was dit een belangrijke stap vooruit. Maar inherent aan het streven naar betere regelgeving is een dynamische agenda. Er zijn dan ook meer maatregelen nodig.

Commissie

Koers houden: Ook het **werkprogramma voor 2017 van de Commissie** is gebaseerd op de tien prioriteiten van de Commissie-Juncker. Daarbij gaat de aandacht vooral uit naar de voorstellen die van cruciaal belang zijn in het licht van de uitdagingen waar de EU nu voor staat. Evenals de afgelopen twee jaar zullen alleen voorstellen met een degelijke onderbouwing in het werkprogramma worden opgenomen. Deze voorstellen zullen worden uitgewerkt op basis van een voorafgaande effectbeoordeling en de feedback die belanghebbenden door middel van een openbare raadpleging hebben gegeven.

Het werk van het Refit-platform, dat inmiddels zijn eerste suggesties en aanbevelingen produceert, zal hierbij voor toegevoegde waarde zorgen. Tot de beleidsterreinen die zullen worden onderzocht om na te gaan of zij voor verbetering en vereenvoudiging vatbaar zijn, behoren wetgeving inzake chemische stoffen, gezondheid en veiligheid op het werk, financiële diensten, btw en het gemeenschappelijk landbouwbeleid.

Samenwerken: Het is niet aan de Commissie alleen om ervoor te zorgen dat de EU-burgers kunnen profiteren van regelgeving die eenvoudiger, duidelijker en gericht is. Een

²⁰ COM(2016) 369, COM(2016) 370, COM(2016) 371:

http://ec.europa.eu/transport/modes/maritime/news/2016-06-06-passenger_ship_safety_rules_en.htm

²¹ COM(2016) 356.

²² SWD (2016) 9, 2.

cultuuromslag bij het wetgeven op EU-niveau is alleen mogelijk als alle betrokken partijen deze agenda omarmen en hun taken serieus nemen. De Commissie wil vaart zetten achter de uitvoering van de toezeggingen die zij heeft gedaan in het kader van het interinstitutioneel akkoord over beter wetgeven en wil daarbij graag samenwerken met het Europees Parlement en de Raad.

Krachtiger handhaven: Dat problemen ontstaan, komt niet altijd doordat EU-wetgeving ontbreekt. Veel vaker ontbreekt het aan de doeltreffende toepassing ervan en heeft de burger te weinig verhaalmogelijkheden. Er gaapt nog een forse kloof tussen de EU-regelgeving en de regels die in de praktijk worden toegepast. De Commissie voert haar inspanningen op om het EU-recht toe te passen, uit te voeren en te handhaven. Het partnerschap met de lidstaten is daarbij van cruciaal belang en moet ten aanzien van de hele beleidscyclus worden versterkt. De Commissie zal ook met de lidstaten samenwerken om ervoor te zorgen dat burgers gemakkelijk informatie kunnen vinden over hoe EU-regels op nationaal niveau worden uitgevoerd en welke verhaalrechten zij genieten. De Commissie beklemtoont met name de inbreuken die significante consequenties hebben voor het verwezenlijken van belangrijke EU-beleidsdoelstellingen. Tegelijkertijd zal zij stelselmatig nagaan of het nationale recht in overeenstemming is met de EU-wetgeving en ruimer gebruik maken van de mogelijkheid om financiële sancties voor te stellen aan het Hof van Justitie als lidstaten verzuimen EU-recht tijdig in hun nationale rechtsorde om te zetten.

Europees Parlement/Raad:

De drie belangrijkste instellingen van de EU delen de politieke wil om de kwaliteit en transparantie van het wetgevingsproces te verbeteren, uitsluitend wetgevend op te treden als dit de burger duidelijk ten goede komt, en overbodige of kostbare wetgeving in te trekken. Net als de Commissie hebben het Parlement en de Raad toegezegd hun procedures te zullen verbeteren met het oog op betere regelgeving. Er kan op een aantal punten vooruitgang worden geboekt:

- **Herschikking** – een techniek die wordt gebruikt om een de oorspronkelijke wetgevingshandeling en de vele wijzigingen die vervolgens ten aanzien daarvan zijn vastgesteld bijeen te brengen in één nieuwe handeling – zou de belangrijkste wetgevingsmethode moeten zijn om tot één duidelijke, begrijpelijke wetgevingstekst te komen. Als herschikking niet mogelijk is, zou moeten worden gekozen voor codificatie. De Commissie zal een lijst maken van de verordeningen die moeten worden herschikt en daar termijnen aan verbinden. Voor een doeltreffende follow-up is de nauwe samenwerking van de drie instellingen van cruciaal belang.
- De mogelijkheden die voorstellen van de Commissie bieden om tot **vereenvoudiging en lastenverlichting** te komen, zouden in het wetgevingsproces moeten worden gehandhaafd en verbeterd. Er zou prioriteit moeten worden gegeven aan voorstellen die ten doel hebben om de burger onmiddellijk voordelen te bezorgen.
- Conform het interinstitutioneel akkoord zouden het Europees Parlement en de Raad ter ondersteuning van hun omvangrijke wetswijzigingen meer werk moeten maken van hun eigen interne effectbeoordelingen. Terwijl het Europees Parlement tot dusver het effect van ca. 30 van zijn wijzigingen heeft beoordeeld, heeft de Raad er nog geen enkele beoordeeld en onderzoekt hij nog hoe en wanneer dergelijke beoordelingen zouden moeten verricht. Ter vergelijking: sinds 2003 heeft de Commissie bijna duizend **effectbeoordelingen** opgesteld ter ondersteuning van de voorstellen die zij vaststelt.

- De EU-instellingen en de lidstaten zouden nauwer moeten samenwerken om de feitelijke impact van de EU-regelgeving op de economie, de sociale structuur en het milieu in de lidstaten beter te **monitoren, meten en evalueren**.

Het Europees Parlement en de Raad is verzocht om samen te werken met de Commissie om de methoden en instrumenten te ontwikkelen die nodig zijn om de beginselen van **betere regelgeving toe te passen** en gevolg te geven aan de toezeggingen die uit hoofde van het interinstitutioneel akkoord over beter wetgeven zijn gedaan.

Voorts zullen de drie instellingen dit jaar voor het eerst in de gelegenheid zijn om op basis van het werkprogramma van de Commissie samen een pakket **voorstellen** te formuleren **waaraan in de wetgevingsprocedure prioriteit zal worden gegeven**. Dit zal zorgen voor een grotere betrokkenheid bij en een snelle behandeling van de belangrijkste voorstellen.

Lidstaten:

De EU krijgt vaak de schuld als het gaat om bureaucratische rompslomp en regeldruk. Maar soms ontdekken burgers en bedrijven dat het de nationale regeringen zelf zijn die bij de omzetting van de EU-regels in het nationale rechtsstelsel extra bepalingen toe voegen en zo voor overregulering zorgen. Het nieuwe interinstitutionele akkoord moet zorgen voor meer duidelijkheid en verantwoording wat betreft de wijze waarop de lidstaten de EU-regels tenuitvoerleggen. De lidstaten zouden de Commissie voortaan moeten informeren en hun burgers uitleg moeten geven wanneer zij het EU-recht in hun nationale wetgeving **met aanvullende vereisten uitbreiden**.

De lidstaten is ook verzocht om nauw samen te werken met de lidstaten om ervoor te zorgen dat het **Unierecht tijdig en correct wordt omgezet en toegepast**.

Prioritaire acties

- *Koers houden:* Het werkprogramma van de Commissie voor 2017 zal gericht blijven op enkele welgekozen initiatieven die in het teken staan van de tien prioriteiten en betrekking hebben op de uitdagingen waar de EU nu het eerst werk van moet maken. Ook zullen er achterhaalde voorstellen worden ingetrokken en vereenvoudigingen worden gesuggereerd naar aanleiding van de eerste resultaten van het Refit-platform.
- *Transparant zijn:* De Commissie wil **meer transparantie** betrachten bij haar contacten met belanghebbenden en lobbyisten. De Commissie zal binnenkort een nieuw transparantieregister voorstellen dat zowel de Raad als het Europees Parlement bestrijkt.
- *Verantwoordelijkheid nemen:* De Commissie zal overwegen of in de EU-brede vergunningsprocedures voor bepaalde gevoelige sectoren wijzigingen nodig zijn om ervoor te zorgen dat de Commissie niet als enige haar verantwoordelijkheid op zich neemt en optreedt als de lidstaten geen advies kunnen geven.
- *Verslag uitbrengen over lasten:* De Commissie zal een **jaarlijks lastenoverzicht** uitbrengen aan het Europees Parlement en de Raad, met een beoordeling van de haalbaarheid van de doelstellingen inzake lastenverlichting in belangrijke sectoren.
- *Krachtiger handhaven:* De Commissie zal een mededeling over de **toepassing van het EU-recht** presenteren om overeenkomstig de politieke prioriteiten van de Commissie aan te sturen op een doeltreffender toepassing, uitvoering en handhaving.